

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 13491-12-12

בפני
השופטת נטע רות
נ.צ. (מע) מר יצחק סרי
נ.צ. (ע) גבי חנה קפלניקוב

התובע
אריאל אביטל
ע"י ב"כ עו"ד מסורי

-

הנתבעות
1. מדינת ישראל משרד התיירות
2. משרד ראש הממשלה/נציבות שרות המדינה
ע"י ב"כ עו"ד עזיזיאן

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24

פסק - דין

1. השאלה שהובאה לפתחנו הינה – האם התובע זכאי לתשלום בגין עבודה בשעות נוספות בעבור תקופת העסקתו כנהג של שר, אם לאו.

התובע הועסק כנהג במשרד התיירות החל מיום 1.6.09 ועד ליום 30.9.11.

2. **בתקופה הראשונה** לעבודתו, שהחלה ביום 1.6.09 והסתיימה ביום 30.9.09, הועסק התובע במשרה מלאה "כנהג לשכה" במשרד התיירות על פי דירוג דרגה. במהלך תקופה זו התובע העביר כרטיס נוכחות בכניסה וביציאה לעבודה וקיבל שכר בהתאם לשעות עבודתו לחוזה העסקתו, לדירוגו ולדרגתו כמקובל בנתבעות.

3. שכר היסוד המשולב של התובע כנהג לשכה היה 2,415.76 ש"ח. בנוסף לכך שולמו לתובע תוספות קבועות בסך של 1,620 ש"ח. ערך שעת עבודה של התובע היה 22.44 ש"ח בדירוג מנהלי 001 של עובדי מדינה בדרגה 190 (ראה *ספח ד' לכתב התביעה – תלושי השכר של התובע*).

יצוין כי מתכונת ההעסקה של נהג לשכה במשרה מלאה אינה קיימת עוד במשרדים הממשלתיים אלא רק זו של נהג לשכה המועסק במשרה חלקית.

4. **בתקופה השניה** ועל פי בקשתו של התובע, החל מחודש 10/09 ועד לתום תקופת העסקתו בסוף חודש ספטמבר 2011 הועסק התובע כנהג שר אישי של שר התיירות דאז.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 13491-12-12

5. בהתאם לכך, חתם התובע ביום 2.6.09 על "הסכם שכר גלובלי" שכותרתו "חוזה מיוחד להעסקת עובד- נהג שר" (להלן – **ההסכם**) כאשר שכר היסוד הגלובלי עם תחילת העסקתו על פי הסכם זה עמד על סך של 10,290.46 ₪. בסעיף 4 להסכם נקבע כי משכורתו הכוללת של התובע תעמוד על סך של 10,290.46 ש"ח לחודש וכי סכום זה ממצה את כל הזכויות לשכר וכי לתובע לא תהיינה זכויות נוספות ממקור כלשהו שלא פורטו במפורש בהסכם. בהמשך הועלה שכרו של התובע מספר פעמים.
6. בסעיף 5 להסכם נכתב כי **חוק שעות עבודה ומנוחה התשי"א – 1951** (להלן - **חוק שעות עבודה או החוק**) לא יחול על העסקת התובע וכיוון שכך לא ינתן לו גמול בגין עבודה בשעות נוספות, בימי המנוחה השבועית, בימי מועד ובשעות הלילה וכי העסקה לפי ההסכם הנ"ל, לרבות תשלום המשכורת הכוללת, באה במקום תנאי השכר המקובלים בשרות המדינה, לרבות גמול שעות נוספות וגמול עבודה ביום המנוחה השבועי.
7. כן נקבע בהסכם כי מילוי התפקיד דורש מידה מיוחדת של אמון אישי בין התובע לבין הממונה הישיר עליו וכי תפקידו מחייב אותו לעמוד לרשות העבודה והממונה הישיר גם מחוץ לשעות העבודה הרגילות.
8. בנוסף נקבע בסעיף 5 להסכם כי ככל שערכאה שיפוטית מוסמכת תחליט כי חוק שעות עבודה אכן חל על העסקת התובע, על אף האמור בהסכם, אזי האמור בו לענין גובה השכר המשולם לתובע מכוחו, יתבטל ותחת זאת ישולם שכרו של התובע בהתאם לדרגה בדירוג, לרבות תוספות השכר וההטבות הניתנות מזמן לזמן לעובדים המדורגים בדרגה ובדירוג האמור, לרבות גמול עבודה בשעות נוספות, ועבודה בימי מנוחה ומועד לפי החוק.
9. עוד נכתב בהסכם כי:
- "במקרה זה [המקרה בו תכריע ערכאה שיפוטית מוסמכת כי חוק שעות עבודה ומנוחה חל, נ.ר.] מוסכם על הצדדים כי ייערך חישוב מחדש של שכר העובד, בהתאם לביטול סעי' 4 והחלפתו כאמור לעיל, לרבות קיזוזים של הפרשי שכר ששולמו בהתאם לחוזה זה וכל סכום אחר ששולם ביתר לעומת תשלומי השכר המגיעים לעובד בדרגה ובדירוג כאמור לעיל, הכל מיום תחילתו של חוזה זה."*
10. לאחר שתמה תקופת ההתקשרות בין הצדדים, ביום 20.12.12 הגיש התובע את התביעה מושא פסק דין זה תוך שהוא טוען כי הוא זכאי לגמול בעבור עבודה בשעות נוספות בגין תקופת העסקתו כנהג אישי, וזאת למרות ההסכם שעליו חתם.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 13491-12-12

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32

טענות הצדדים בתמצית

11. לטענת התובע, בחינה של אופי עבודתו ותנאי עבודתו מחייבת את המסקנה כי אין ליתן תוקף להוראה המעוגנת בהסכם הקובעת כי חוק שעות עבודה לא יחול על העסקתו. שכן, לשיטתו, בפועל הוא לא מילא תפקיד מיוחד, תפקידי הנהלה או תפקידים הדורשים מידה מיוחדת של אמון אישי או תפקידים שאינם מאפשרים פיקוח על שעות העבודה, כמשמעותם של מונחים אלה בחוק ובפסיקה.
12. התובע הדגיש בהקשר זה את הפסיקה המצמצמת של בית הדין בכל הנוגע להיקף ההחרגה של המקרים שיוצאו מתחולתו של חוק שעות עבודה, תוך שהוא מצייין כי תפקידו לא דרש מידה מיוחדת של אמון וכי ניתן היה לפקח על שעות עבודתו, כפי שאף נעשה בפועל.
13. התובע הוסיף וטען כי קביעת שכר כולל אף אינה עולה בקנה אחד עם הוראות סעיף 5 לחוק הגנת השכר וכן טען כי הסעיף הנ"ל גובר גם על הוראות ההסכם.
14. לגרסת התובע בכתב התביעה, הוא הועסק כ- 160 שעות נוספות מדי חודש מבלי שקיבל בגינן תמורה במשך השנתיים שהוא הועסק כנהג שר. התובע חישב את סכום התביעה ואת התמורה המגיעה לו לשיטתו בעבור שעות נוספות על בסיס שכר היסוד הגלובלי שקיבל כנהג שר; קרי על בסיס שכר של 10,290.46 ש"ח, כך שערך שעת העבודה על פי שכר זה היה 55.32 ש"ח.
15. את טענותיו ביחס להיקף השעות הנוספות שעבד ביחס התובע על דו"ח שעות שערך לטענתו במהלך תקופת העבודה אשר הוגש ואושר לדבריו ע"י הגורמים המוסמכים בנתבעות *ראה נספח ב' לתצהיר התובע וכן סעי' 16 שם*. התובע טען כי הוא הועסק 553 שעות נוספות עליהן מגיעה לו תמורה בשיעור 125% משכרו ו- 398.58 שעות נוספות עליהן מגיעה לו תמורה בשיעור של 150% משכרו וכן, 18.5 שעות נוספות בגינן הוא זכאי לתמורה בשיעור של 200% משכרו.
- סך הכל עתר התובע לתשלום בסך של 370,671 ₪ מעבר לסכומים שקיבל מן הנתבעות בעבור תקופת עבודתו כנהג שר.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 13491-12-12

16. הנתבעות טענו מנגד כי ההסכם שהסדיר את עבודתו של התובע כנהג שר נעשה בהתאם לתקנה 161 (לתקנות שירות המדינה (מינויים) (חווה מיוחד) התש"ן-1990 (להלן-**התקנות**); כי עניינו של התובע נופל בגדר החריגים המעוגנים בסעיף 30 לחוק וזאת מאחר שהתובע הוא עובד מדינה שהועסק בשעות עבודה לא רגילות; מאחר שהתובע הועסק במשרת אמון בהתבסס על הוראות התקש"יר הפטרות מחובת מכרז מספר ממלאי תפקידים במשרת אמון ובהם גם נהג שר.
17. עוד טוענות הנתבעות כי התובע ידע את אופי העבודה והיקפה וביקש לעבור מתפקידו הקודם לתפקיד נהג שר וכי התובע מנוע מלטעון שלא ידע על היקף העבודה שיידרש ממנו כנהג שר.
18. לחילופין נטען, כי גם אם ייקבע שחוק שעות עבודה חל על התובע הרי שהוא נהג בחוסר תום לב הגובר על קוגנטיות החוק. זאת, מאחר שההסכם נחתם בהתאם לרצונו של התובע והוא הטיב עמו; כן נטען כי יש להפעיל את הוראת הקיזוז המעוגנת בסעיף 5 להסכם, כאמור לעיל.
- עדויות**
19. מלבד התובע, העידו מטעם הנתבעות: מר אשר ונונו, מנהל תחום משאבי אנוש ותקצוב (להלן-**מר ונונו**); גב' איילת קדוש, מנהלת תחום משרדי ממשלה בנציבות שירות המדינה ומרכזת נושא משרות אמון בנציבות (להלן-**גב' קדוש**).
- הכרעה**
20. נקדים אחרית לראשית ונציין כבר כאן כי לטעמנו, הרימו הנתבעות את הנטל להראות כי עניינו של התובע בא בגדר החריגים המצוינים בסעיף 30 לחוק שעות עבודה כפי שיבואר להלן:
21. בהתאם לסעיף 30(א)(2) לחוק שעות עבודה, הוראות החוק, עליהן משתית התובע את תביעתו לא יחולו על "עובדי המדינה שתפקידם מחייב לעמוד לרשות העבודה גם מחוץ לשעות העבודה הרגילות"; "התובע טען בסיכומיו כי מאחר שהתפקיד שביצע כנהג לשכה היה זהה לתפקידו כנהג שר, הרי שלא ניתן לומר כי התפקיד אותו מילא בתקופה השניה לעבודתו בא בגדר התפקידים הנכללים בסעיף 30(א)(2) לחוק. סעיף המתייחס לשיטתו לתפקידים "מיוחדים" ו"ספציפיים" כתפקידי בטחון.

